

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 198.

V Ljubljani, v četrtek 1. septembra 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri upravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenc“.

Rusija in Bolgarija.

Končani so dnevi slovesnih vsprejemov bolgarskega kneza, poleglo se je veselje, s katerim je narod pozdravljaval novega vladarja. Ferdinand Koburški je prejel krono iz rok ljudi, ki so s spletkami in bajoneti mučili narod. Princ je nastopil trnjevo pot. Po mnogih poročilih iz Bolgarije smemo trditi, da Koburžan ne bo mogel dolgo obdržati oblasti v rokah.

Bolgarska armada, trdna zaslomba vsacega vladarja, postala je skupina podkupljivih ljudi, ki za denar prodaja svojo čast in pomoč. V tem oziru je Koburžan srečnejši od Batenberžana, ker ima mnogo več novcev. Dvomimo pa, da bodo zadostovala denarna sredstva, ker knez ne more pričakovati od držav nobene pomoči. Pa to ni jedina težava. Novo ministerstvo je še vedno nerešeno vprašanje. Nobeden onih mož, ki so princa pregovorili, da je šel proti volji Evrope v Bolgarijo, noče prevzeti sestave novega kabineta. Položaj v Bolgariji je toraj zelo kritičen.

Evropske države trezno in mirno zasledujejo

dogodke v Bolgariji. Nobena država noče odločno pokazati svoje prave barve. Rusija ugovarja sedanjemu bolgarskemu položaju, vendar ne pojasni svojega stališča. „Novosti“ sicer poročajo, da je Turčija vsprejela ruski predlog, naj ruski general Ernroth vlada v Bolgariji, dokler se izvoli novi knez po bolgarskih postavah in Berolinskem dogovoru. Turčija odlaša po svoji stari navadi, ker se noče spreti z nobeno državo, akoravno ne zavrača ruskega predloga. Nobeden noče storiti resnega koraka. Vse gleda na Rusijo.

Ruski listi zahtevajo odločne korake proti „pustolovcu“ Koburžanu. „Kdo naj prevzame nalogo“, vpraša „Novoje Vremja“, „da vredi razmere v Bolgariji? . . . Najkrajša in sigurnejša je pot, ako Rusija posreduje z orožjem. Vendar ne smemo pozabiti, da Rusija ne sme prevzeti naloge bolgarskega orožnika“ ter postopati kot pooblaščenka signatarnih držav.“

„Novosti“ pišejo, da ne pomagajo ugovori cele Evrope, ako države ne posredujejo v dejanji.

„Russkij Kurjer“ svetuje, naj vse države pošljejo Bolgarom ultimatum; izvolijo naj jednega regenta, ki bo vredil bolgarske razmere in sklical novo sebranje, da voli postavnega kneza. Ko bi se Bolgari ustavljali želji cele Evrope, naj ena država pošlje v deželo armado. Glede Turčije piše „Russkij Kurjer“, da od te strani države ne morejo ničesa pričakovati. „Politična modrost“ — piše imenovani list — „in slabe finančne razmere vplivajo na sklepe sultana in njegovih ministrov. Sultan se ne strinja s finančnim ministrom. Finančni minister skrbi le za vsakdanje potrebe in podpiše vse zahteve bankirjev, da si le pomaga iz zadreg. Sultan pa je prepovedal vse obravnave z bankirji, ker ne posodijo denarja z navadnimi pogoji. Kaj je sedaj storiti? Težava je velika!“

„Journal de St. Petersbourg“ piše: „Berolinska pogodba je pretrgana, ako katera-koli država podpira princa Ferdinanda. Iz tega sicer ni treba sklepati, da bo pri nas zmagala „vojaška stranka.“

Iz Petrograda se dalje poroča, da se bo Rusija še dalje držala zdržljive politike. Princ Ferdinand

se sploh ne bo mogel obdržati. Ako se ne vdá državam, pregnali ga bodo pristaši prejšnjega kneza Aleksandra. To zadnje je mogoče, in zadeva bo še bolj zamotana. To pač je gotovo, da Anglija ne bo podpirala drugih držav proti Rusiji.

Najnovejši dogodek v bolgarskem vprašanju je, da Nemčija podpira Rusijo. Z nemškega stališča si moremo razlagati Bismarckovo politiko. V Avstriji pa imamo še mnogo ljudi, ki nočejo verovati, da se morete Rusija in Avstrija sporazumeti na Balkanu. Tako piše „N. Fr. Pr.“: To je gotovo, da je položaj princa Koburškega od dne do dne nevarnejši. Kolikor večja pa je za-nj nevarnost, toliko resnejši je značaj bolgarskega vprašanja. Kaj pomaga, če državniki, kakor nedavno lord Salisbury, govoré o miru, ker pa je nevarnost vedno pred durmi? Rusija je Turčiji stavila predlog, ki bo dal povod krvavim bojem. Ako Turčija danes zavrne predlog, stavila ga bo Rusija zopet jutri. Ako pa Turčija potrdi predlog, kaj bodo storile druge države? Edinost med državami je na slabi podlagi. Kar pa nas najbolj peče, je zveza Nemčije z Rusijo. Avstrija in Nemčija ste v nasprotnih taborih. Nedavno so nemški listi poveljevali shod cesarjev v Gasteinu in trdili, da bo Nemčija varovala avstrijske koristi na Balkanu. Pri prvi priliki pa sta se ločila zaveznika. Nemčija postopa v tem vprašanju s svojima sovražnikoma, Rusijo in Francijo. Za Koburžana se ne bomo potegovali, a to nas žali, da je ravno on dal povod razporu med Avstrijo in Nemčijo. — Tako tarna glavno glasilo avstrijskih Nemcev.

Vsi nasprotniki Avstrije in sovražniki avstrijskih Slovanov so upali, da bodo v vnanji avstrijski politiki zmagale nakane nemških liberalcev in ošabnih Madjarov, kakor za časa Andrassy-ja. Sedaj pa se je pokazalo, da se Slovanom prijazna avstrijska vnanja politika more strinjati z rusko. Dokler pa princ Ferdinand ostane v Bolgariji, ne bo miru. Vladal bo morda nekaj mesecev, mogoče nekaj let, konečno pa pride maščevanje, in spominjati se bo moral svoje knežje slave v tistem domačem zavetju, kakor njegov prednik Aleksander.

LISTEK.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Prešern Matija, „alumnus Collegii Mariani“ v Gornjemgradu l. 1661., potem do 1665 kapelan v Braslovčah. L. 1668. je postal farni vikarij v Trbovljah, kjer je služboval do l. 1677., ko je odšel za župnika na Vransko. Ondi je župnikoval tri leta. 1682—1691 je bil župnik in komisar v Braslovčah.¹⁾

Reuz Janez Krst. 1725 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, poznej na Igu. Ondi je zbolel ter odšel v Kranj, kjer je umrl.²⁾

Simonič Tomaž, 1723 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah. Bil je izvrsten pridigar in je umrl v svojem rojstnem kraju 8. marca 1738.³⁾

Soller Tomaž, 1631 v mašnika posvečen, je bil od l. 1650. farni vikarij pri sv. Ilji. Vizitacijski zapisnik od l. 1652 ima o njem: „Thomas Soller,

Crainburgensis, sacerdos a 21 annis, servivit primum apud d. Markovizh ad s. Paulum in Prewald 2 annis, in Franz 2 annis, iterum apud d. Aittelpesh in Prewald 3 annis, iterum in Franz 5 annis, in Trifail 1 anno, Fraslavii 1 anno, in Scharfenberg 2 annis, apud D. Valvasor (in Galleneck) 2 annis fuit sacellanus et juventutis praeceptor, in Wozh ad instantiam ejusdem Valvasoris servivit 2 annis, dein in Scharfenberg 2 annis, hinc venit ad vicariatum s. Aegidii, quo manet jam biennio.“ L. 1665. je bolehal „hernia et lapide“.

Sodar Matija, rojen v Kranji l. 1639., je bil 1668. l. v mašnika posvečen. Od l. 1673 je bil farni vikarij in komisar v Škalah, kjer je umrl najbrž l. 1680.¹⁾

Struppy Janez Friderik in Janez Jernej „Nobiles Carnioli Crainburgenses“ sta bila dne 22. aprila 1727 na Graškem vseučilišču venčana AA. LL. et Philosophiae prima Laureae.²⁾

Šavs Jakob, 1645, 1646 vikarij v Grižah. Tje je prišel iz Laškega trga, kjer je štiri leta kapelanoval. 1664 je bil župnik in apost. protonotar

na Teharjih, 1668 vikarij v Podsredi, 1678 pa v Pilštanjih.¹⁾

Šilec Krištof, „de Crainburg“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na veliko soboto 1512 v diakona, na kvaterno soboto: „Charitas dei“ i. l. pa v mašnika.²⁾

Škerbinec Krištof, „de Crainburga“, posvečen od istega škofa Lenarta — „ad tit. provis. Nobilis armigeri dni Georgii de Triebeneckh“ — na kvaterno soboto: „Caritas dei“ l. 1511. v subdijakona, v soboto: „Venite adoremus“ i. l. v diakona, v soboto: „Veni et ostende“ i. l. pa v mašnika. Pri subdijakonatu je pristavljena opomba: „litteras testimoniales ab hon. viro dnno Georgio Tautschitz tunc tppris Epipi Jeronimi coron. Notario attu lit.“ Njegovo ime je vsakokrat drugače pisano: „Skarbinitz, Skorbina, Schripintz“.³⁾

Štefani Janez, „de Crainburga“, posvečen od istega škofa na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1516. v akolita, na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ i. l. v subdijakona, na kvaterno

¹⁾ J. Orožen, IV., 405.

²⁾ J. Orožen, II., 105.

³⁾ J. Orožen, II., 103.

¹⁾ J. Orožen, V., 91.

²⁾ „Topographia Ducatus Stiriae“ — dostavek.

¹⁾ J. Orožen, III., 465.

²⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

Blagoslovljenje nove hiše rokodelskih pomočnikov.

(Dalje.)

Po cerkvenem govoru bila je slovesna sv. maša, katero je daroval veleč. g. prelat dr. Čebašek, naši družbi posebno naklonjen odličnjak; diakona stam bila: predsednik Šentviške družbe, č. g. župnik Vole, in podpredsednik Celovške družbe, g. Einspieler. Posebno pohvalno moramo omeniti prelepo petje, s katerim so čč. gg. uršulinke slavnost zdatno povikševale. Pele so precizno, navdušeno in pobožno naslednje pesmi: „Salve Regina“ (Preismesse v. Stehle), graduale: „Nativitas tua“, zlož. S. E.; ofertorij: „Ave Maria“, zložil Belar; „Te Deum laudamus“, zlož. S. E. — Tudi dragocena cerkvena obleka, ki se sicer le o največjih praznikih rabi, je bila v soglasji z vso sijajno svečanostjo.

Po cerkveni slovesnosti so se družbe zopet zvrstile za svojimi zastavami ter ob veseli godbi korakale skoz gledališke ulice in po Sv. Petra cesti proti novi društveni hiši. Obilno ljudstva se je zbiralo krog njih, zlasti prostor pred novo hišo v Poljskih ulicah je bil ves zastavljen. To pač kaže, kako zelo se mesto zanima za katoliško družbo rokodelskih pomočnikov.

Oglejmo si lepo novo hišo, predno se blagoslovljenje prične. — Hišo z dvojnimi nadstropji je sozidal stavbinski mojster Faleschini po navetih društvenega predstojnika. Pred vsem se je gledalo pri tej novi zgradbi na potrebe družbinskega življenja. Poleg hiše je dokaj velik prostor za vrtec, dvorišče in kegljišče, toraj za prosto zabavo. Prilije hišino je odmevano po eni strani za gostilno in gostilničarja, po drugi strani pa za večerne shode družbenikov. Tu je tudi stanica v prenočišče tujcem in celo sobica za kopel. V prvem nadstropju je krasna dvorana za večje družbinske zabave in glediške predstave. Stene so lepo okusno slikane, kakor bi bile z rudečimi preprogami preprežene; na stropu ob krajih so grbi raznih rokodelskih stanov; med traverse pridejo še razne slikarije, srednja je že dovršena z društvenim gëslom: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“ — Poleg dvorane je še prostorna soba za večerni pouk (zlasti za petje) rokodelcev, in za poljubno porabo med dnevom. Ravno v tem nadstropju je še nekaj prostorov za stanovanje onih rokodelskih pomočnikov, ki nimajo pri mojstrih stanovanja. — V drugem nadstropju pa je jako vabljivo stanovanje za družbinega načelnika in še za eno stranko. Hiša ima zlasti v zgornjih delih silno lep razgled proti mestu in na gorenske prekrasne gore. Prostor, kjer stoji novo, v vseh delih solidno izdelano poslopje, je za nekatere rokodelce, ki stanujejo v nasprotnem delu mesta, nekoliko odstranjen, vendar je pa ravno ta stran, kjer se mesto po prevažnih zgradbah čedalje bolj razširja, za prihodnost posebne veljave in pa blizo kolodvora, kar je zlasti za tuje družbenike ugodno. Posebej moramo še omeniti jako lepega kipa nad hišnimi vrati: sv. Jožef ima v eni roki lilijo, v drugi pa tatarski kotnik; delo res hvali svojega mojstra, gosp. Grošlja v Seleh, ki ga je izvršil od „Varaždinskega kamna“.

Neko posebno čutilo nas je navdajalo ob pogledu novega rokodelskega doma. Ker nam je iz

javnega življenja dovolj znano, da pod priprosto delavsko obleko bije večkrat plemenito srce, morebiti plemenitejša, kakor pod svilnatim krilom, ker pri človeku pač ni glavna reč nakopičena učenost v bistri glavi, marveč blago brezmadežno srce: smo se veselili te nove naprave v prijetni nadi, da tukaj se bodo zbirali izmed delavskega stanja najboljši, da sami sebi zagotovijo po varčnosti in modrem razvedrovanji srečno prihodnost in da z dobrim vzgledom še druge na boljšo pot privabijo. V tej srčni radosti bi zaklical vsemu svetu: „Rokodelci naše stolice, bele Ljubljane, bodite ponosni na ta svoj dom; gotovo bode imel tudi v javnem življenju večjo veljavo oni rokodelec, kateri se je zvesto oklenil te prekornostne družbe!“

(Dalje prih.)

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje)

Iz posestrime hrvatske, iz daljnega Djakova piše slavnoznani jugoslovanski biskup in rodoljub Josip Juraj Strossmayer:

Prečastni moj gospod profesor in velečenjeni brat v Jezusu!

Približuje se čas, ko bode Vi, častni moj prijatelj in brat, pevali svojo zlato mašo. Pri tej priliki približalo se Vam bo brez dvoma obilo znancev in prijateljev od vseh strani, da Vam častitajo na tej redki svečanosti, ki je posebni dar božji, da poslavé Vaše preteklo, velezasluzno in dično življenje, da Vam za prihodnje zažele še mnogo in mnogo zdravih, blagoslovljenih, za cerkev in narod naš plodovitih let!

Dovolite, častni moj prijatelj in brat! da se tudi jaz pri tej svečani priložnosti iz vse duše in iz vsega srca pridruživim lepi vrsti Vaših prijateljev in častilcev, da Vam želim še dolgo življenje in blagoslov božji.

Jaz že od nekdaj s posebnim zanimanjem in s posebno zadovoljnostjo opazujem borbo, delovanje in trpljenje onega dela častnega naroda našega, ki se ponša s slovenskim imenom; jaz hvala Bogu, opazujem: da so vsi naši slovenski prvaki in vodje ljudje do duše skromni in zmerni; ob enem pa vedno čisti in nedotakljivi, vedno do konca svojega delovanja nepremakljivi, kar tudi popolno pristoja možem, ktere je Bog po posebni milosti postavil na svečnik, celemu narodu za svetišče, da mu s svojim čvrstim značajem in svojim vzgledom ostanejo ogledalo in vzor ne samo v svojem življenju, nego tudi po svoji smrti. — Tak je bil, da ne omenim še živečih in koristno delujočih slovenskih naših mož, tak je bil Toman naš, tak je bil slavni neumrli naš Bleiweis, ki je nekako patrijarh, oče svojega naroda, ker se je z njim nekako rodila narodna misel, narodni prepoved in viša prosveta, z njim se je po njegovi modrosti, čvrstosti, prostodušnosti in dobroti razvijala in vtrjevala. Blagor zemlji, v kateri tak mož počiva!

Častni moj prijatelj in brat! Oprosti naj mi Vaša prirojena skromnost in čednost, toda jaz ne smem zatajiti svojega trdnega prepričanja, da Vam o tej slovesni priliki rečem: Vi spadate v vrsto teh plemenitih naših mož; Vaše slavno polstoletno delovanje s svojim tihim in mirnim značajem

je podobno poletnemu mirno-rahlemu dežju, ki napaja žejno in posušeno zemljo in rosi nanjo rodovitnost in blagoslov. Vaše delovanje je podobno ljubkemu in tiho žuborečemu potoku, ki povsod, koderkoli teče, širi blagoslov božji: bujni rod in plod. Vi ste živeli in živite slavno, a vsled Svojega čistega, skromnega, ljubeznjivega in postavnega značaja živeli bode tudi po svoji smrti v narodu našem na vekov veke! Naj Vas sveta in skrivnostna daritev, katero bode o priliki svoje zlate maše darovali Očetu nebeskemu kakor do sedaj tako tudi zanaprej skupno z narodom našim čuva, hrabri, vzvišuje in posvečuje!

V narodih slavjanskih so večidel duhovni posebni ljubitelji, branitelji in utrjevalci narodnih pravic, svetinj in napredka. To je pa tudi čisto naravno, ker ima v tem oziru vsakemu svečeniku blesteti pred očmi vzgled večnega Svečenika našega, ki umrši na lesu križa za ves svet, ravno tisti čas ni pozabil na lastni, neskončno nevhvaležni narod svoj. Blesti naj duhovnu pred očmi krasni vzgled sv. Pavla, apostola narodov; njega so rojaki sovražili in preganjali, a on vendar ljubi narod svoj z vsem žarom ognjevitve duše svoje, on se ponša z njim in njegovimi prednostmi in naposled bi on rad, ko bi mu bilo mogoče, s svojim lastnim prokletstvom odkupil in rešil narod svoj od onega prokletstva, katero si je nakopal na glavo z grdimi svojimi hudobijami.

Človeka-duhovna razen natornih vezi tudi nadnatorna vez, ki ga družji z vzvišenim poklicem, združji ob enem tudi z narodom svojim; zato je duhovnu dolžnost, da ob enem s sv. vero brani in goji tudi druge pravice in prednosti svojega naroda, ktere pravice in prednosti naj sv. vera utrjuje, povzdiguje, posvečuje in neumrjočim namenom tega in onega sveta približuje. Sv. vera naj posveti duhovnu narodno delovanje! To dandanes mnogim ni po godu; toda varajo se, ker hočejo, da bodi domorodni duhoven samo vzoren in nespotakljiv duhoven; tedaj namreč, pravijo, ob enem oplemenjuje, posvečuje vse drugo delovanje svoje za pravo, svobodo in napredek svojega naroda. Nikdar ne bode svečenik, brani narodne pravice, svetoval svojemu narodu, da krivico povrača s krivico, mar vedno in vedno mu bo zatrejal v imenu svojega svetega poklica, da ne sme nikdar in nikoli drugemu storiti, kar ne bi rad, da njemu drugi stori, z besedo: *pravi svečenik bo vedno tako branil in gojil narodne pravice, da nikdar in nikoli ne oslabi one svete, neumrljive edinosti, ki vré iz srca božjega in katero je poklonil človeškemu rodu Bog sam, da so namreč vsi razni narodi bratje, da postanejo v sveti edinosti ena družina*, v kateri udje drug drugemu storé vse ono, kar imajo radi, da jim storé tudi drugi.

In zopet, častni moj prijatelj in brat, ne maram žaliti Vaše skromnosti, a vendar moram reči: *Vi spadate v vrsto takih častitih, domorodnih duhovnov, ker ste postali med nami vzor pravega svečenika in domoljuba*; s takim se vsakdo raduje ob slavnostnih dnevih, med kterimi je najslavnejši „zlata maša“, in zato rad vsakdo Vašo svečanost svojo svečanost imenuje, Vaše veselje, tolažbo in slavo za svoje veselje, tolažbo in slavo ima. Drago mi je zato, da je Vaše prelepe zasluge priznala vrhovna cerkvena oblast, bodi ji hvala za to!

Mi, Slavjani na jugu, smo do sedaj, hvala Bogu, v okviru, v katerem živimo, hrabro in slavno

soboto: „Intret“ l. 1517. v diakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. pa v mašnika.¹⁾

Štefaner Simon, „de Crainburga“, je na kvaterno soboto: „Venite“ l. 1515. prejel manjše rede.²⁾

Thalmainer Janez Jožef, alumnus v Gornjemgradu 1716 in 1717, potem do 1721 duhovni pomočnik ondi. 1724—1729 je kapelanoval v Braslovčah, 1729 je bil župnik v „Schwarzenbach-u“, 1730—1733 v Mozirji, od l. 1741. pa v Šoštanj. Ondi je ustanovil drugo kaplanijo in umrl 82 let star dne 1. oktobra 1772.³⁾

Valentin, iz Kranja, naveden kot priča neke obravnave, ki se je vršila v Gornjemgradu dne 7. marca 1465.⁴⁾

Visentini Ivan, rojen l. 1754., je bil nekaj časa kapucin z redovnim imenom P. Angelik. Od l. 1782. do 1788. je služil kot fužinski kapelan v Bohinji, l. 1786. pa je bil beneficijat Sorski.⁵⁾

Wolf Jurij, „Crainburgensis“, natus 1616,

ordinatus 1640 ad titulum monasterii Michelstaetten, servivit in Mötnik 3½ annis, dein descendit ad Sotlam ad s. Petrum, ubi servivit 7 annis, dein vicarius in Krajna (ad s. Laurentium) 4 annis, postea apud Gurkam (in Crklah) 2 annis (vicarius). Dein infirmatus mansit in Gurkfeldt apud d. parochum Mathiam Bucellam 4 annis; deinde venit in Peilenstein, ubi servivit 5 annis, in Schönstein per 1½ annum (1666—1668) in Skalis 1668, 1669.¹⁾ — L. 1671. je bil do marca kapelan, do julija provizor in poznej do konca l. 1672. farni vikarij pri sv. Ilji. L. 1687. je bil zopet kapelan v Pilštanj.²⁾

Zadnikar Krištof, „ex Crainburg“, je prejel na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1534. od Lavant. škofa Filipa manjše rede.³⁾

Zamujec Mihael, „de Crainburga“, posvečen od istega škofa Filipa na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ l. 1546. v mašnika.⁴⁾

Zangkl Avguštin, „de Crainburga“, je

bil kvaterno soboto: „Veni et ostende“ l. 1515. od Lavantinskega škofa Lenarta v akolita posvečen.⁵⁾

Žalostnik Jernej, 1725 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, potem je zaradi bolezni odšel v domovino, kjer je umrl.¹⁾

Žalostnik Lukež, „theologus speculativus“, 1728 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji, potem kapelan na Rečici, 1740 podvikarij v Motniku. Umrl kot župnik pri sv. Ilji pri Turjaku.²⁾

Žumer Klemen, „de Crainburga“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ l. 1515. v subdiakona, na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1516. v diakona, v soboto „Sicientes“ i. l. pa v mašnika.³⁾

12. Kropa.

Jugovic Jernej, „de Krop“, natus 1633, ordinatus 1662, fuit 3 annis capellanus et 5 annis vicarius abbatis Victoriensis, Marburgi coop. 1 anno, coadjutor ad s. Aegydiu in Sch. 1672, 1673, modo 1673, 1674 coop. in Skalis.⁴⁾

¹⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

²⁾ in ³⁾ J. Orožen, II., 105.

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

⁴⁾ J. Orožen, V., 350.

(Dalje prih.)

¹⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

²⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

³⁾ J. Orožen, II., 230, in V., 462.

⁴⁾ J. Orožen, II., 205.

⁵⁾ A. Koblar, I., 92.

¹⁾ Vizitacijski zapisnik v Mariboru

²⁾ J. Orožen, V., 349

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

⁴⁾ Zapisnik ordinacij Lavant. škofije.

izvrševali občni naš namen in tudi posebni, ki nam je označen z zemljepisnim našim položajem.

Za to se bomo trudili tudi v prihodnje vključ vsem težavam, na katere zadenemo; za to nado pa se imamo za Bogom zahvaliti onim vrlim vodnikom in borilcem, ki stoje narodu na čelu kakor Vi, slavni mož, prijatelj in brat moj!

Sprejmite, prosim Vas, te besede v imenu časti, katero Vam je dolžan vsakdo izmed nas, v imenu hvaležnosti, katero ste zaslužili. — Spomnite se pri svoji zlati maši tudi na me, ki bom, ako Bog dá, ob letu skromno in na tihem obhajal isto svečanost.

Sicer pa sem z bratsko ljubeznijo in posebnim spoštovanjem Vam vedno verni prijatelj

Josip Jurij Strossmayer,
biskup.

V Djakovu dne 13. avgusta 1887.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. septembra.

Notranje dežele.

Mladočehi sklicali bodo na dan 11. septembra velik tabor na bojnem polju pri Lipi. Na dnevnem redu je razgovor o sedanjem političnem položaju.

Polški list „Kurjer Lwowski“ objavlja dne 30. avgusta uvođen članek, v katerem pobija vladni „Czas“ ter imenuje napade proti Čehom v tem listu hujškanje Stranczykovega kluba. Čehi in Poljaki, pravi „Kurj. Lw.“, so popolnem složni v boji proti naučenega ministra naredbi.

Avstrijska tovarniška družba za izdelovanje orožja prevzela je konečno naročbo pušk-repetirk za celo avstrijsko vojno, za avstrijske in ogerske domobrance.

Dne 6. septembra zbrala se bo na Dunaji **avstrijsko-ogerska carinska konferenca**. Najprvo se bodo posvetovali o prihodnji italijanski pogodbi. Posvetovanja se bodo vršila samo o italijanski in ne tudi o nemški pogodbi radi tega, ker še do sedaj ni nobenga odgovora iz Nemčije na dotični poziv, da bi se tudi ta država vdeležila posvetovanja. Skoraj gotovo tudi prej ne bo odgovora, dokler se ne povrne Bismarck v Berlin. Daljni predmet temu posvetovanju je, ali naj Avstrija odpove Švici dotično pogodbo. O rumunski carinski pogodbi ne bodo mogli ničesa ukreniti, ker je ta vlada stavila tako neugodne pogoje, na podlagi katerih bi bilo vsako pogajanje neuspešno. Rumunjska vlada žalibog noče pripoznati, koliko jej škoduje carinski boj z Avstrijo.

Vnanje države.

Srbski vojni minister pomnožil bo topničarstvo in konjico. Zadnje izvešal bo po ruskem vzgledu. — Rističovo glasilo, „Nova Ustavnost“, dokazuje na podlagi uradnih podatkov, da so vse vesti, ki so pripovedovale, koliko naprednejših uradnikov je razpustilo sedanje ministerstvo, le zlobna obrekovanja. Prejšnje ministerstvo je menda pač v sedmih letih 615 uradnikov odpustilo iz zasobnih nagibov, pod Rističem pa so morali izstopiti le oni služabniki, ki niso bili več sposobni za službo. — Vojaška komisija, ki se posvetuje, kako bi se vojna dala bolje vrediti, predlagala bo kralju, da se določi število vojaštva v mirnem času na 20.000. Srbija ustanovila bo častniške pripravnice v Belemgradu, Niši in Kragujevci. V bodoče ne bo mogel nikdo več postati brez strokovnih vednosti častnik, kakor se je to zgodilo v srbsko-bolgarski vojski, kjer so morali radi pomanjkanja nad 200 mož-nestrokovnjakov imenovati častnikom. — Srbski poslanik v Carjemgradu izročil je turški vladi noto, v kateri zahteva Srbija na podlagi dogovora „conference à quatre“, da se izroči prometu in otvori železnica Branja-Solun.

Kakor posnamemo iz „Novosti“, sprejela je Turčija predlog Rusije, da se odposlje v **Bolgarijo** general Ernroth za toliko časa, da postavno izvoli novo sobranje svojega kneza. Ernroth sam ne more postati knez. Turčija mora skrbeti za to, da privolijo v to druge države. Sultan zavezal se je, da odposlje svoje vojske v Bolgarijo, ko bi se regentu zabranil vhod. Turški nadkomisar Artin Efendi je dobil povelje, da vpelje Ernrotha kot bolgarskega regenta. Ta vest ni posebno verjetna. Znano je, kako se Turčija brani, da bi v tej zadevi kaj odločilnega storila. „Pol. Corr.“ objavlja, da Turčija bajd do danes ni odposlala nove okrožnice velevladim. Države tega tudi še nekaj dni ne pričakujejo, ker praznuje sultan Abdul Hamid svoj nastop turške vlade dne 31. avgusta. — Stambulov ni sprejel naloga, da bi sestavil novo ministerstvo, ker sta se branila Stojlov in Načević vstopiti v ministerstvo. Konservativno ministerstvo bi se itak ne moglo vzdržati nasproti narodno-liberalni večini sobranja. — Knez ne bo nikdar postal toliko narodu prijubljen, kakor je bil Batenberžan. Govori morda, in zelo je strog posebno s častniki. Koburžan postopa sploh

tako z Bolgari, kakor je navajen oholi Nemec, da zre zaničljivo na Slovana. Da pri taci razmerah ni mogoče sporazumljenje med knezom in vojaštvom, je več ko umevno. Ferdinand naglašal je ob svojem prihodu nasproti častnikom, da je najboljši porok za razevitanje Bolgarije popolno sporazumljenje med knezom in armado. Besede njegove in postopanje se toraj nikakor ne vjemajo. Sploh pa, če primerja Bolgar med Koburžanom in Batenberžanom, želi si brž ko ne nazaj svojega lepega in junaškega kneza Aleksandra.

Ruske „Novosti“ svetujejo, naj ruski vojaki zasedejo Varso in Burgas, dokler se ne reši bolgarsko vprašanje in ne dá popolna veljava rušeni Berolinski pogodbi. — „Standard“ poroča iz Kodanjanja, da se je car na svojem potovanju zelo prehladil ter ne sme iz sobe vsled prehlajenja, ki ga muči. Levo roko nosi obvezano. Drugi listi pa sklepajo iz tega, ker ima roko v zavoji, da so to nasledki zadnjega napada in da ga je hudodelčeva krogla ranila. — „Mosk. Vjed.“ pišejo: Bolgarija je za Rusijo izgubljena, zakrivila pa je to Avstrija, ker je že od prvega začetka podpirala Koburžana proti Rusiji. Članek je tako oistro pisan, da o njem molčimo. Vsa nasprotna zatrevanja Avstrije imenuje posledico nečiste vesti: „qui s'excuse, s'accuse“. Rusiji prijazna politika Nemčije je po mnenju dotičnega članka le sleparija, da bi Bismarck škodoval pri prvi priliki Rusiji. — Ko je sprejel finančni minister od trgovcev spomenico o Nižje-Novgorodskem somniji, zatrijeval jim je, da se vlada posvetuje o sredstvih, kako varovati rusko industrijo proti nemški.

Iz Petrograda se dne 30. avgusta poroča: Pred dvema dnevnoma prišel je sem **afganski** šejk Said Džemal-Eddin v jako važni politični zadevi. Včeraj sprejel ga je minister Giers. Ko je šejka nek sotrudnik „Nov. Vremja“ prašal o afganskih razmerah, odgovoril mu je Džemal-Eddin: „Nikakor ne morem razumeti, da Rusija mirno gleda, ko hoče med nami in Rusijo posredovati Anglež, kterega od nekda z vso dušo črtimo. Kdor se le količkaj spoznava v moji domovini, trdno je prepričan, da se Anglija boji Rusije in da se je bo toliko bolj bala, kolikor bližja sosedu si bodeta Afganistan in Rusija. Radi tega želi Anglež prijateljstva z Rusom, ob enem mu skuša pa škodovati, kolikor le more, ker napravlja vedne prepire in boje v Srednji Aziji.“ — „Nov. Vremja“ piše: „Rusko ekspedicijsko, koje so poslali iz znanstvenih ozirv v Badahšan, sprejel je, kakor poroča perzijski list „Šems“, v mejnem mesteci Eltvi častnik badahšan-skega emira Abdullaha kana. Častnik spremljal je potem Rose v emirovo prestolnico, Faisabad. Odposlanstvo izročilo je Abdulahu kanu pismo turkestan-skega poglavarja, v katerem ta imenom carjevim poroča emiru, da bo Rusija zasedla Badahšan, ko bi se Afganistan razdelil, emira pa da bo pustila še nadalje na prestolu.“ — Dne 30. t. m. sešla se je rusko-afganistanska komisija v Melai-Mauru, ki bo na podlagi rusko-angleške pogodbe določila meje med Rusijo in Afganistanom. Pričela bo z delom pri Heratu.

„Köln. Ztg.“ piše, da bo sestanek **nemškega** vladarja in **ruskega** carja v Stettinu, in sicer dne 12. septembra. Posvetovala se menda ne bodeta o mirovni pogodbi med Nemčijo in Rusijo. Car prenočil bo od 12. do 13. kot gost pri nemškem cesarji. Dopoldne drugega dne vdeležil se bo velike parade, potem bo obedoval pri cesarji, zvečer pa se bo povrnil v Kodanj. Sporazumljenje treh cesarjev v Skjernevicah se ne bo več ponovilo; to je dognana stvar, na podlagi koje tudi že postopa Avstrija.

Na **Francoskem** pričeli so se zopet prepiri med francoskimi in italijanskimi delavci. Pri zgradbi železnice med Is-Bur-Tillom in Grayjem sprli so se ter do krvavega zbili. Dva Laha sta mrtva, več je ranjenih. — Ministerski predsednik Rouvier in minister zunanjih zadev Flourens vrnila se bodeta prihodnjo nedeljo v Pariz. — Poskusno oboroženje 17. vojnega oddelka pričelo se je dne 30. avgusta.

Belgijska vlada odklonila je vabilo Francije, da bi se vdeležila Pariške svetovne razstave l. 1889. Vendar je pozvala vse podložnike, naj to storé kot zasobniki.

Italijanski kralj Humbert ponudil je nemškemu prestolonasledniku svoj zimski grad Caserta, ko je čul, da bo ta preživel zimo v Italiji. Ni znano, ali je sprejel prestolonaslednik to ponudbo. Gotovo je le toliko, da se bo italijanskemu kralju osobno zahvalil za to prijaznost. — Kakor se čuje, vdeležilo se bo veliko italijanskih zdravnikov prihodnjega Dunajskega zdravniškega shoda.

V **angleški** spodnji zbornici predlagal je Hamilton, ker sedanje angleško brodogradnjo ob belgijski meji ne zadostuje, da bi se varovala angleška trgovina in branila sovražnih napadov belgijskih izgreznikov, naj vlada v tem oziru ukrene vse potrebno.

Izvirni dopisi.

Iz **Škofje Loke**, 30. avgusta. Brez vsakega vrišča in hrupa padla je v nedeljo dne 28. avgusta zavesa raz krasno ploščo, vzdana v spomin Ivanu Dolinarju v njegov rojstni dom. Ob 9. uri zjutraj

brala se je za pokojnika sveta maša v župnijski cerkvi, in po dokončani službi božji zbralo se je precej občinstva pred njegovo rojstno hišo, da se je vdeležilo slavnosti. Pričakovali so se mnogi gosti iz Trsta in njegove okolice, a vdeležil se je odkritja jeden sam, ki je ob jednom nastopil kot govornik, povdarjajoč zasluge pokojnega za Primorsko. Plošča sama ob sebi je krasno delo in gotovo se brez pretiravanja lahko reče, da je jedna najlepših, kar se jih je sploh vzdalo na Kranjskem.

Naša čitalnica praznuje 11. septembra svojo petindvajsetletnico. Umeva se, da je jedna najstarejših čitalnic, in čuditi se človek mora, da je takrat naše mesto bilo že toliko probujeno, da si je lahko ustanovilo čitalnico; kajti, ako bi bilo rodoljubje naših meščanov rastlo sistematično z leti čitalnice, gotovo bi jo morali drugače podpirati, kakor jo pa v resnici. Pa naši meščanje so Vam zložni ljudje in se skrbno varujejo vsake „prenapetosti“, da bi le ne grenili ur sebi in — svojemu bližnjemu. Gospoda, pokažite vsaj sedaj ob priliki petindvajsetletnice čitalnične, da Vam slovenska stvar ni nikakor deveta briga. Nikari posnemati one, (kterih je mnogo), kateri svoj plašč obračajo po vetru.

Naš zidani most, kateri slovi zaradi svojega visokega svoda daleč okoli, jel se bo kmalu širiti. Naš vrli gospod župan Valentin Sušnik poganjal se je tako dolgo za to prepotrebno stvar, da je mestni odbor v zadnji seji vendar sklenil razširiti most in napraviti ob straneh še „trottoir“ z železno ograjo. To bode ne le koristna, ampak tudi lepa naprava, ki hoče svedočiti o požrtvovalnosti našega županstva za mesto.

Krems ob Donavi, 30. avgusta. Ljubljanski dopisniki tujim listom, Slovanom sovražnim, tako radi porabljajo vsako priliko, kjer se le dá nam Slovincem kaka gorka zasoliti, da mi bodete že dovolili, če jim jaz danes enako vrnem in „nekaj novega“ od tukaj sporočim, kar bo utegnilo tudi Vas zanimati. Ker večina nemških listov, zlasti onih, ki so pruskega duha navdahnjeni, toraj velikonemški, o stvari molči, naj Vam na kratko omenim, da so imeli te dni pri nas nemška telovadna društva svoj veliki, nemški, „turnarski“ shod, na kterega je prigomazelo samih golih velikonemcev — kaj beseda „velikonemec“ pomeni, že tako veste — iz Reichenberga, Heba, Warnsdorfa, Prage, Schluckenau-a, Kraljičinih dvorov, Gobleuca itd., kar jih je imelo zdrave ude in — denar. Kako se jim je v nemškem mestu „Krems ob Donavi“ godilo, pové naj Vam sledeč članek iz „Il. Wr. Extrablatt-a“, kterega Vam natančno v slovenščini podam. Ondi berem pod naslovom: „Unverfälschter Scandal“, sledeče:

„V blagem mestu Kremsu praznovala se je te dni slovesnost, ktera pa prej ko ne v našem narodnem koledarju ne bo z rudečim zaznamovana. Imeli smo okrožno „turnarsko“ slavnost, na katero so se privlekli potegnjači (najboljša beseda za „Recken“) od vseh vetrov, da bi se skušali v radostni igri med saboj, kdo je čilejega telesa, in da bi si pri tem po staro-nemškem običaji v roke segali in se pozdravljali. Hvalevredni pričetek pokazila je druhal razuzdancv. Slovesnost, ki je bila posvečena veselemu bratskemu svidenju, imela je žalosten konec najnižje vrste — pretep.

Gostje z nemškega „Pemskega“, turnarji iz Heba, „gutheilariji“ iz Prage, Reichenberga, Warnsdorfa, Schluckenau-a, Kraljičinih dvorov, Gablonca itd., ki so vsi prišli radostni v gostije, morali so med veselico prenašati zasramovanje in sramoto; naravnost rečemo, kar pregnali so jih iz slavnostnega mesta — surovi pristaši „nepokvarjenega nemštva“. Da, še več! Ko so se nemški bratje s „Pemskega“ osramoteni v svojo mestno beznico (Stadtkneipe) umaknili, drla je „nepokvarjena“ druhal za njimi, ter jih je nadlegovala s zasramljivimi pesnimi in tudi še na drug način.

Vse to se je zgodilo v jedrnato-nemškem Kremsu, ne v Časlovem, v Šorokšaru ali v Ljubljani! Nemški „turnarji“ teptali so zakon gostoljubnosti nasproti nemškim „turnarjem“ v blato. Nemci sprejeli so Nemce na nemških tleh s surovim zasramovanjem, obdali so jih s zaničevanjem ter jih konečno na prav pastirski način pognali!

Zabilježevajoč ta čin domače surovosti na večem spomin, ne maramo preiskovati, kdo je to provzročil.

Vendar pa ne moremo „pemskih gospodov“ k nam došlih vsake krivde v tej afiri popolnoma oprostiti. Ravno pri njih doma pridiguje se že leta in leta na najčvrstejši način, da mora človek ondi le nemšk, samo nemšk in čez vse nemšk biti; da je treba vsakega „ustreliti“, kdor bi se z Nenemci v naši državi živečimibratil, ali bi si prizadeval z njimi v jednosti živeti! (Slovenci, zapomnite si jih, to so Vam težke, pomenljive besede!) Ondi so se vzgojili tisti velikonemški petelini, katerim celó Herbst ni dovolj nemšk, katerim nihče ni zadosti naroden, kdor ne zlorabi svojega materinega jezika na oster način nasproti avstrijskim Nenemcem in drugačemislečim. Sramota je za nas Nemce in naše ime, kar so počenjali „unverfälschte“ v Kremsu, toda če bodo naši nemški gostje domov gredé, kedar se jim gnjev že poleže, stvar prav premislili, potrkali se bodo ob prsi, rekoč: „Duhove, ki so nas danes nadlegovali, izgojili smo sami, naši grehi pripomogli so jim v življenje.“

Tako daleč nemški list.

Kaj mislite, kaj je bilo? Nič drugega, nego Prusija in Avstrija ste skupaj trčili in je morala Prusija kopita pobrati in oditi. Velikonemški hlatači iz Reichenberga in Warnsdorfa jeli so proslavljati Bismarcka in cesarja Viljema, na kar so jim Kremški „turnarji“, za Schönerer-ja navdušeni, duri pokazali, kar so popolnoma prav storili. Schönerer je sicer čuden patron, ali te lepe lastnosti mu ne more nihče odrekati, da bi poleg svojega nemškega prepričanja ne bil ob enem tudi odločno avstrijsk.

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Tržaški škofiji.) Premeščeni so č. gg.: Josip Bekar, duh. pomočnik, iz Doline k sv. Jakobu v Trstu; Štefan Destradi in Trsta v Milje; Ivan Kovač iz Buzeta v Dolino; Ivan Lupetina iz Milj k sv. Jakobu v Trstu; D. Bullo od sv. Jakoba v Trstu k jezuitom v Trstu. Č. g. Josip Cvitko, kurat, stopi z današnjim dnevom v pokoj.

(Na c. kr. učiteljski pripravnici) prične se šolsko leto 19. septembra, vpisovanje se vrši 14. in 15. sept., vsprejemne skušnje 16. in 17. septembra. (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 11. snopič.

(Številke izsrečkane 29. t. m. pri loteriji kmetijske podružnice Metliške): 66, 139, 296, 337, 369, 384, 430, 494, 597, 713, 734, 864, 958, 1430, 1445, 1493, 1613, 1615, 1998, 2013, 2038, 2071, 2380, 2419, 2447, 2492, 2757, 2822, 2847, 3086, 3130, 3224, 3441, 3533, 3534, 3581, 3681, 3719, 3727, 3757, 4327, 4483, 4492, 4699, 4714, 4755, 4769, 4807, 4903, 4970.

(Iz Metlike) 31. avgusta. Na razstavo goveje živine so prišli iz Ljubljane g. deželni glavar grof Thurn, g. Seunig, podpredsednik c. k. kmetijske družbe, g. Pirc, tajnik c. k. kmetijske družbe; s Krškega g. Pfeifer, dež. in drž. poslanec; iz Novega mesta g. R. Dolenc, vodja vinarske in sadjerejske šole v Grmu. Obširnejši dopis objavimo jutri.

(Požar) je bil 30. avgusta opoldne v Prelesji, v vasi Blagoviške župnije. Pogorelo je trem gospodarjem vse pohištvo, hlevi s krmo, kašče z žitom, obleka, šest ovac, eno tele — še celó trileten otrok je ostal v ognji. Revščina je velika, zavarovan ni bil nobeden. Nekteri govoré, da je zažgal ravno ta otrok, ki je zgorel; drugi trdijo, da je zanetil króvec, ki je bil na strehi in, kakor je pri nas navada, tudi lepo pušil pri delu.

(Nova brzojavna postaja), združena s pošto, ustanovila se je včeraj v Št. Rupertu na Dolenjskem.

(Hranilno in posejilno društvo v Ptuj) imelo je v prvem polletju 1887 dohodkov 93.071 gl. 57 kr., stroškov ali izdatkov pa 91.786 gl. 75 kr.; gotovine dné 30. julija t. l. 1284 gl. 87 kr. Promet znaša toraj 184.858 gl. 32 kr. V celem leti 1886 bilo je prometa 288.163 gl. 86 kr.; iz tega se toraj razvidi, da se je v letošnjem polletju zvišal promet za 40.776 gl. 53 kr.

(Razpisane ustanove.) Deželni odbor Goriški je razpisal tri ustanove za obiskovanje na Dunajski šoli umetnosti in obrtnije, in sicer: Dve ustanovi po 317 gl. za spretna rokodelca, ki bi hotela

obiskovati zimski tečaj za rezlarje in strugarje; eno ustanovo v znesku 500 gl. za prihodnje šolsko leto v III. sekciji za kovoznanstvo in elektrotehniko. Prošnje do 18. septembra.

(Na Proseku) osnovali so rodoljubi pevsko društvo „Hajdrih“, h kateremu je doslej pristopilo 25 članov.

(Preseljevanje v Trstu.) Kakor „Edinost“ poroča, preselilo se je v Trstu v zadnjih dneh 2500 družin v druga stanovanja. 200 stanovanj je ostalo praznih, 30 družin pa bi bilo brez strehe, ko bi jim ne bili pomogli dobrotniki.

(V Trst) pripluje dné 13. septembra iz Beuetk angleško brodovje pod poveljništvom vojvode Edinburškega. V Trstu ostalo bo pet dni, potem pa odrine proti Grški.

(„Dom i svet.“) Pod tem naslovom bo z novim letom začel izhajati nov ilustriran list v Zagrebu. Vrednik mu bo g. Nikola Kokotović.

(V Bosni in Hercegovini) pomnožila se bo armada za štiri nove stotnije pešcev. Po cesarski naredbi od 21. junija 1887 dobí vsak bataljon 6. stotnijo.

Razne reči.

— Prestolonaslednikova smodka. Kakor znano, bil je cesarjevič Rudolf koncem julija v Bukovini. Nečega dne šel je iz Černovic na lov. Na potu v gozd zagleda sredi glavne ceste kmečk voz, krog katerega stoji četvorica kmetov. Posestniku voza ravnokar našteva na roko drug kmet kupnino za prodane mu črešplje v bankovcih, ko zapiše veter ter odnese petak visoko v zrak. V istem trenutku zasliši se pok in petak razleti se na male kosce. Kmet pogleda začuden, odkod je prišel strel, ter zapazi lovsko družbo, na čelu nje pa cesarjeviča Rudolfa. Hitro se odkrije ter pové svojim tovarišem, kdo da mu je razstrelil petak. Cesarjevič se približa ter ponudi v odškodnino desetak kmetu, ki stoji odkrit pred vzvišenim lovcom. Brani se vzeti denar ter pravi: „Milostivi gospod, vso svojo gotovino vržem v zrak, ako jo hočete streljati.“ Cesarjeviču se vidi, da ga veseli kmetova izjava, in ko ta vzlic vsemu prigovarjanju noče vzeti desetaka, seže v žep ter mu ponudi smodko. Radostno jo zgrabi kmetič z obema rokama, pritisne jo na ustne ter vsklikne: „Milostivi gospod! Večjega veselja mi niste mogli napraviti, kakor s tem darilom. Hranil ga bom svojim vnukom v spomin na Vas, milostivi gospod, ki nas še mnogokrat blagovolite osrečiti s svojim pohodom v Bukovini!“ — Počasi pa gladko so vrele te besede iz kmetovih ust in njegovega srca, in navdušeno vskliknil je s svojimi sodrugi: „Živel naš preljubljeni cesarjevič!“

— Nezgoda cesaričinje Štefanije. Dne 24. avgusta peljala se je v Išlo Nj. Visokost cesaričinja Štefanija pred svojim odhodom v Švico od svojega doma v cesarjevo vilo. Ravno ko je dvorna kočija zavila krog vogla, pridrdral je nasproti omnibus iz Wolfganga ter trčil vsled voznikove nemarnosti z veliko silo ob cesaričinje voz. Da ta ni bil tako trden, gotovo bi se bil prevrnil in zgodila bi se bila lahko grozna nesreča. Prestolonaslednica izstopila je iz voza ter šla peš do cesarjeve vile. Navzoče ljudstvo pozdravljalo jo je najsrčneje. Žandarmerija je takoj poizvedla ime lahkomišljenega voznika.

— Veliki bolgarski red. Ko je stopil princ Koburški na bolgarska tla, poklonil mu je Bolgar imenom Nikolov lepo himno, ki slavi njegov prihod. Princ Ferdinand se je jako razveselil tega darila ter rekel svojemu adjutantu, da bo poklonil pesniku velik bolgarsk red. Drug dan pa je naznanil adjutant princu, da se Nikolovu ne more več podeliti red, ker ga že ima. Princ je ukazal, naj poizvedó, pri kateri priložnosti je dobil pesnik svoj red. Druzega dne prišel je adjutant komaj svoj smeh zadržujoč povedat princu, da je dobil Nikolov svoj red, ker je knezu Aleksandru Battenberškemu poklonil o prihodu v Bolgarijo — ravno isto himno. Prince Koburškega razvedrila je zelo ta dogodbica, sklenil je pa vendar, da bo pri prvi priložnosti pomiloval pesnika radi njegove neplodnosti.

Telegrami.

Dunaj, 1. septembra. „Wienerzeitung“ objavlja: Kozjek, poslanik v Teheranu, pride na mesto Trauttenbergovo, ki odide v Bern, namesto Kozjeka imenovan je poslanikom v Teheranu generalmajor Thömmel.

Gradec, 31. avgusta. Dr. Rechbauer je v Aussee na smrt bolan,

Zagreb, 31. avgusta. Sekcijski načelnik Stanković dobil je red železne krone II. vrste, deželnega sabora predsednik Mirko

Hrvat komturni križec Franc Josipovega reda in Ludovik Vukotinović viteški križec Leopoldovega reda.

Pulj, 31. avgusta. Nadvojvoda Ferdinand, veliki vojvoda Toskanski, včeraj semkaj došel. Vel. vojvodinja Alice, nadvojvodinja Lujiza in nadvojvoda Leopold bivajo tukaj od petka. Ogledali so si mesto, razne zavode in starinske znamenitosti. Nadvojvoda Leopold nastopi jutri v spremstvu mornarskega poročnika Jedine 18mesečno potovanje v Indijo na korveti „Fasani“.

Sofija, 1. septembra. Živkov prevzel je sestavo ministerstva.

Tuji.

30. avgusta.

Pr. Matice: Dr. Herbart, vojaški zdravnik, s soprogo, z Dunaja. — E. Wahliss, zasebnik, z Dunaja. — E. Primosich, skladbar, z Dunaja. — P. Hiebner, stavitelj strojev, z Dunaja. — Stern, Ronzoni, Goebel, Goldmann, Lustig, Friedenstein, Friedjung, trgovci, z Dunaja. — E. Körösi, hribolazec, iz Budimpešte. — F. Müller, potovalec, z Moravskega. — F. Arndt, zasebnik, iz Zagreba. — A. Poženel, posestnik, iz Bistrice. — A. Mahnič, potovalec, iz Ljubljane. — Schlembach, Oekonomides, zasebnika, iz Trsta.

Pri Stonu: P. Pitani, profesor, iz Pariza. — M. Schönpass, zasebnik, iz Monaka. — M. Wegerstorfer, trgovec, z Avstrijskega. — Wegerstorfer, profesor, z Avstrijskega. — J. Rodond, potovalec, iz Češkega. — G. Kunst, potovalec, s soprogo, iz Nemčije. — F. Walzer, soproga trgovca, z Dunaja. — R. Juvancig, soproga nadinženirja, z Dunaja. — Austerlitz in Töpfer, trgovca, z Dunaja. — E. Schotz, tovarnar, iz Brna. — A. Körösi, trgovec, iz Grada. — J. Luttmann, ravnatelj tovarne, s soprogo, iz Štajarskega. — Sumace, zasebnica, iz Zagreba. — pl. Nikolič, veleposestnik, s soprogo iz Zagreba. — Hanusch, Singer, zasebnika iz Kranja. — F. Bušar, posestnik, iz Pernova. — Slovireh, Palese, Mauser, Maisner, Ziffo, Roduzult, zasebniki, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737 58	+15 0	sl. vzh.	jasno		
31. 2. u. pop.	735 52	+26 6	sl. szp.	"	0 00	
9. u. zveč.	735 88	+19 0	sl. szp.	"		

Lep dan. Srednja temperatura 20 0° C., za 2 7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

1. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 50 "
Akoije avstr.-ogerske banke	884 " — "
Kreditne akoije	283 " 20 "
London	125 " 60 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	9 " 95 "
Cesarski cekini	5 " 91 "
Nemške marke	61 " 50 "

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

- Andree, Allgemeiner Hand-Atlas in 120 Karten-seiten mit vollständigem Namenverzeichnis. 2. Auflage. 12 zvezkov à gld. 1.24
- Causette, Manresa für Priester. Ausführliche Exercitienvorträge. 2 zvezka . gld. 4.03
- Deharbe's Katholischer Katechismus für Kinder in katechetischer Lehrweise erklärt gld. 3.35
- Hartmann, Repertorium Rituum. Uebersichtliche Zusammenstellung der wichtigsten Ritualvorschriften für die priesterlichen Functionen. 5. Auflage gld. 7.44
- Lehmkuhl, Compendium theologiae moralis. Editio altera gld. 4.34
- Schepers, Alfons M. von Liguori in seiner Mission als Heiliger, Ordensstifter u. Kirchenlehrer gld. —.62
- Schott, Die Wunder von Lourdes. 18 zvezkov à gld. —.25

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (31)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani v zabojih po 50 steklenic, steklenice z $\frac{3}{10}$ l. " " 50 " " $\frac{7}{10}$ l.